

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Kärkkäinen, Leena 2022. Eurot talteen emolehmätillä. Nauta nro 2, 48 - 50

▪ Teksti: Leena Kärkkäinen

Kirjoittaja työskentelee Tki-
asiantuntijana ja hankekoordinaattorina
Savonia AMK:ssa

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Eurot talteen emolehmätilalla

Maatalouden kannattavuus puhuttaa. Raahelainen Samuli Nuorala osallistui Savonia-ammattikorkeakoulun toteuttamaan Emolehmätilan eurot -koulutukseen. Motiiviksi hän kertoo halun päästä selville, mistä kannattavuus rakentuu ja miten siihen voi itse vaikuttaa. Koulutukseen tyytyväinen Nuorala toteaa, että kannattavuuteen liittyvät koulutukset voisivat olla vaikka pakollisia.

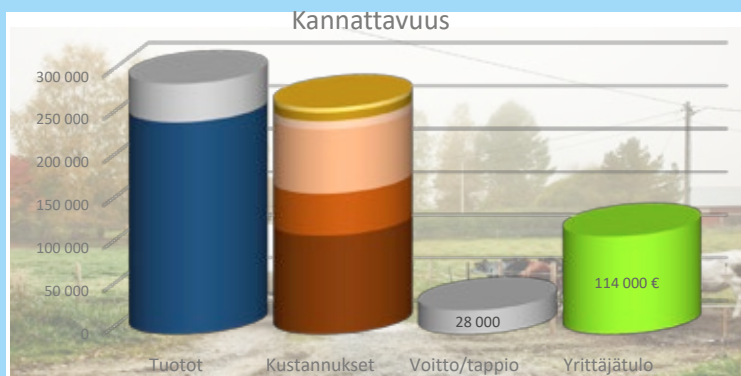
Emolehmätilan eurot -koulutuksessa käytetty €Nurmi-laskuri on kehitetty tuotantokustannusten selvittämiseen, kertoo Savonia-ammattikorkeakoulun yritystalouden lehtori **Hannu Viitala**. Tuotantokustannusten avulla saadaan selvitettyä tuotannon kannattavuus, ja siitä voidaan edetä kannattavuuden

Esimerkkejä €Nurmi-laskurin kuvaajista

€NURMI-LASKURI on Tuotantovarmuutta nurmesta (VarmaNurmi) -hankkeessa kehitetty Excel-pohjainen tuotantokustannuslaskuri, jossa huomioidaan säilörehun sato eläinten käyttämän rehun kautta. Lisäksi laskurissa huomioidaan säilörehun näkyvä ja näkymätön hävikki. €Nurmi-laskuri ohjeineen on ladattavissa Savonian Open-EduMoodlesta:

- ▶ Kirjautu esimerkiksi omilla gmail-tunnuksillasi
- ▶ Avain on €Nurmi
- ▶ Ohjeet ovat verkkotallenteina, joissa esimerkkien avulla opastetaan laskureiden käyttöä

Raahelainen emotilallinen Samuli Nuorala on tyytyväinen Savonia-ammattikorkeakoulun Emolehmätilan eurot -koulutuksen antiin.

kehittämiseen.

Alun perin maidontuotantoon kehitettyyn laskuriin otettiin tiloilta tul-leesta toiveesta mukaan emolehmiä- ja naudanlihan tuotannon loppukasvatus.

EMOTILAT SAIVAT OMAN KOULUTUKSEN

Keväällä 2021 toteutettiin Savonia-am-mattikorkeakoulun hallinnoimassa Maatila 2030 -hankkeessa ensimmäi-nen emolehmiätiloille suunnattu talous-koulutus ”Emolehmiätilojen eurot”, jossa €Nurmi-laskurin emolehmiäversio oli käytössä.

Emotiloille järjestettiin oma koulu-tus, koska tuotantokustannusrakenne

**Kun rehun
tuotanto-
kustannus
on tiedossa,
voi kiinnittää
huomiota
näkyvämmään
hävikkiin.**

on niillä erilainen kuin muilla karjati-loilla. Siksi emolehmiätilat eivät halua osallistua samoihin talouskoulutuksiin kuin maidontuotantotilat. Emolehmiä-tuotannon kustannusrakenteessa on eroja myös naudanlihan loppukasva-tukseen.

Emolehmiätuotantotilat ovat erilai-sia, kertoo Hannu Viitala.

– Taloudellisen strategian perustel-la ne voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään; tuotantoon kasvattaviin ja kulujaan minimoiviin tiloihin. Inves-toivat emolehmiätilat pyrkivät tehok-kuuteen. Kustannustehokkaat tilat

puolestaan tekevät miltei taidetta siitä, miten saavat kustannukset alas, Viitala kertoo.

Huomionarvoista on, että näillä mo-lemmilla tavoilla voi tehdä hyvää tu-losta, joka näkyi myös Emolehmiätilan eurot -koulutuksessa tehdyissä laskel-missa.

– Koulutus koostui viikoittaisista verkkotapaamisista, joiden välillä laskuria täytettiin itse, kertoo Samuli Nuorala.

Verkkotapaamisissa saatiin ohjeita oman tilan tietojen täydentämisestä laskuriin. Näitä olivat tuet, tulot lihan myynnistä, menot, varastot ja käyttö-kustannukset. Käyttökustannusten laskentaa varten tarvittiin tieto oman työn ja traktorityön määrästä.

Nuurala kertoo, että hän oli panos-tanut jo etukäteen tietojen hankkimiseen, joten ne olivat pääosin helposti löydettävissä. – Mitä tarkemmat lähtö-tiedot ovat, sitä tarkempi laskelma saa-daan, hän toteaa.

Koulutuksen lopuksi verrattiin saa-tuja tuloksia keskenään.

– Vertailu olikin homman suola, sanoo Hannu Viitala. – Oman tilan tu-losta pystyi vertaamaan anonymisti muiden kurssilaisten emolehmiätiloi-hin.

REHUKUSTANNUKSET JA HÄVIKKI NÄKYVÄKSI

Emolehmiätuotannon kustannuksis-ta huomattava osa muodostuu emojen elatukseen käytettävästä karkearehus-ta, ja siksi säilörehun hinta kannattaa selvittää huolella. Säilörehun tuotanto-kustannuksia laskettiin koulutuksessa VarmaNurmi-hankkeessa kehitetyllä €Nurmi-laskurilla.

Laskuria voi hyödyntää monella ta-valla. Laskelman avulla yrittäjä tietää, miten kallista tai edullista säilörehun tuottaminen tilalla on ja kuinka paljon rehua päätyy lopputuotteeksi ja mikä osa menee hävikiksi. Kun tuotantokus-tannus on tiedossa, voi kiinnittää huo-miota näkyvämmään hävikkiin säilö-rehun tuotannossa. Kun laskurin avulla huomataan, että näkymätön hävikki on esimerkiksi yli 15 prosenttia bruttosaa-dosta, asiaan pitää puuttua. Satotasojen tietäminen ohjaa puolestaan kehittä-mään pellon kasvukuntoa.

JATKOSSA KURSSITUSTA NONSTOPPINA

Viime talvena järjestetty ensimmäinen koulutus ajoittui emolehmiätilallisi-le huonoon aikaan kevättalvella, joten koulutus on tarkoitus järjestää uudel-leen. Koska yhteistä sopivaa aikaa on vaikea löytää, koulutusta kehitetään nonstop-koulutusmallina eli yrittäjä voi valita itselle sopivan ajankohdan.

Verkkoalustalta löytyvät ohjevideot, joiden avulla laskurin täydentäminen oman tilan tiedoilla onnistuu helposti. Tarvittaessa ohjaajalta voi kysyä apua laskelmien tekemisessä.

– Tilojen välisen vertailun toteut-taminen on vielä ratkaisematta nons-top-koulutuksessa, mutta eiköhän sii-henkin ratkaisu löydy, toteaa Hannu Viitala.

Samuli Nuoralalle ei isoja yllätyksiä tullut esille oman tilan tuloksia tarkas-tellessa.

– Enemmän huomiota kiinnitetään nyt säilörehusadon tarkempaan mittaa-miseen. Pyöröpaaleihin korjattava re-husato punnitaan vaa’alla. Säilörehun näkyvään ja näkymättömään hävikkiin kiinnitetään enemmän huomiota. Näil-lä on tärkeä merkitys emolehmiätuotan-non kannattavuuden laskennassa, Nu-oralta pohtii. •

Tuotantovarmuutta nurmesta (VarmaNurmi) -hanke on Luken hallinnoima ja maaseutu-rahaston rahoittama hanke. Siinä tuotetaan ratkaisuja, joilla nurmipohjaisen nautakarja-talouden sopeutumista sään ääri-ilmiöihin parannetaan ja tuotannon resurssitehokkuutta lisätään.

Maatila 2030 -hanke on Savonian hallinnoima ja Euroopan sosiaalirahaston rahoittama han-ke. Siinä kehitetään jatkuvan oppimisen mallia ja tuotetaan lyhyitä koulutuskokonaisuuksia, jotta maatalous- ja maaseutuyrittäjät sekä alan muut toimijat voivat päivittää helposti osaamistaan. Lisäksi hankkeen aikana luodaan verkko-oppimisympäristö Laari, josta löytyy mm. koulutus- ja tapahtumakalenteri sekä op-pimateriaaleja. Hankkeessa myös syvennetään alan toimijoiden yhteistyötä.